

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA **W SZKOLE PODSTAWOWEJ W MARIANCE**

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59)

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553)

Ustawa z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 541)

Ustawa z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2013 poz. 1165)

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485)

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015 poz. 875)

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 230)

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz.U. 2004 nr 100 poz. 1024)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach

Wykaz procedur:

1. Ogólne zasady pozostawania dziecka pod opieką szkoły, procedura przyprowadzania i odbierania dzieci ze szkoły
2. Procedura przyprowadzania i odbierania dzieci z oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Mariance
3. Procedura organizacji zajęć dydaktycznych
4. Organizacja przerw międzylekcyjnych oraz dyżurów
5. Procedura usprawiedliwianie nieobecności ucznia
6. Procedura doraźnego zwolnienia ucznia z zajęć dydaktyczno-wychowawczych
7. Procedura udzielania stałego zwolnienie ucznia z zajęć lekcyjnych
8. Procedura sprawowania opieki nad uczniem w dni wolne od zajęć dydaktycznych
9. Procedura organizacji zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej
10. Procedura postępowania z uczniem, który ma problemy zdrowotne
11. Procedura postępowania z uczniem, który uległ wypadkowi
12. Procedura postępowania z uczniem, który źle zachowuje się na lekcji
13. Procedura postępowania w przypadku uczniowskich wagarów czy samowolnego opuszczenia szkoły.
14. Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń samowolnie opuści świetlicę szkolną.
15. Procedura postępowania w przypadku złamania przez ucznia zakazu korzystania w czasie zajęć lekcyjnych oraz przerw z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu (w celach innych niż dydaktyczne)
16. Procedura postępowania w sytuacjach, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (rodzice uzależnieni od alkoholu, narkotyków lub przejawiający zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych, dziecko jest uczestnikiem lub ofiarą przemocy domowej, nieuregulowana jest sytuacja prawna dziecka).
17. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania się ucznia wobec innych uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły.
18. Procedura postępowania wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa
19. Procedura postępowania wobec ofiary czynu karalnego
20. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów lub ich palenia na terenie szkoły.
21. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel uzyska informacje, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.
22. Procedura postępowania, gdy nauczyciel (pracownik szkoły) znajduje na terenie szkoły substancje przypominające wyglądem narkotyki.
23. Procedura postępowania, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.
24. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży przez ucznia.
25. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie.
26. Procedura postępowania, w przypadku jeżeli nauczyciel podejrzewa krzywdzenie dziecka – przemoc seksualną.
27. Procedura postępowania w przypadku rozpowszechniania przez uczniów pornografii
28. Procedura postępowania w sytuacji powzięcia informacji o prostytutce w szkole lub wśród uczniów.
29. Procedury postępowania w przypadku zauważenia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole.
30. Procedura postępowania w przypadku innego zagrożenia bezpieczeństwa pobytu

uczniów na terenie szkoły np. chęci zabrania ucznia z zajęć przez osobę nieupoważnioną lub nieznaną, uprowadzenia ucznia, wtargnięcia osób obcych i inne.

31. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie szkoły.
32. Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.
33. Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy.
34. Procedura postępowania w sytuacji powzięcia informacji o dostępie uczniów do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych.
35. Procedura postępowania w przypadku zaobserwowania zjawiska cyberprzemocy.
36. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia uczniów nadmiernym korzystaniem z internetu .
37. Procedura postępowania w przypadku zauważenia zagrożenia bezpieczeństwa technicznego sieci, komputerów i zasobów online.
38. Procedura ewakuacji placówki.
39. Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzanej paczki lub koperty oraz telefonu ostrzegającego przed niebezpieczeństwem.

Procedura postępowanie w czasie zagrożenia „bombowego” (przyjęcie zgłoszenia telefonicznego, znalezienie na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, przedmiotu niewiadomego pochodzenia).

40. Procedura postępowanie w czasie zagrożenia „bombowego” (przyjęcie zgłoszenia telefonicznego, znalezienie na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, przedmiotu niewiadomego pochodzenia).
41. Procedura postępowania w przypadku informacji o skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku), gdy nie nastąpiło skażenie placówki.
42. Procedura postępowania w przypadku informacji o skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku), gdy nastąpiło skażenie placówki.
43. Procedury postępowania, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań.

Cel opracowania procedur bezpieczeństwa

Celem procedur jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa uczniów w szkole poprzez:

- ▣ wdrażanie zasad postępowania warunkujących bezpieczeństwo dziecka,
- ▣ usystematyzowanie zasad postępowania wobec uczniów,
- ▣ zwiększenie kontroli nad osobami wchodzącymi na teren szkoły,
- ▣ zapewnienie sprawnej organizacji pracy oraz przepływu informacji pomiędzy

podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo na terenie szkoły.

Procedury dotyczą:

- ▣ kadry zarządzającej,
- ▣ nauczycieli,
- ▣ rodziców/prawnych opiekunów uczniów,
- ▣ uczniów,
- ▣ pracowników niepedagogicznych.

1. Ogólne zasady pozostawania dziecka pod opieką szkoły, procedura przyprowadzania i odbierania dzieci ze szkoły

1.1 Budynek szkolny służy realizacji celów statutowych.

1.2 Rodzice/prawni opiekunowie wychowanków oddziałów przedszkolnych i uczniów

przekazują aktualne dane kontaktowe (załącznik 4) oraz informacje o stanie zdrowia (załącznik 3) i zasadach opuszczania szkoły przez dziecko – upoważnienia do odbioru bądź oświadczenia o samodzielnym powrocie na odpowiednich formularzach (załącznik 1, 2).

- 1.3** Wychowawca gromadzi i przechowuje oświadczenia w teczce wychowawcy do końca roku szkolnego.
- 1.4** Wychowawca klas I-VI zamieszcza nazwiska dzieci posiadających pozwolenie na samodzielny powrót w dzienniku lekcyjnym w rubryce „Notatki”.
- 1.5** Sporadyczny, samodzielny powrót dziecka udokumentowany jest stosownym oświadczeniem, które mają obowiązek złożyć rodzice/ prawni opiekunowie. Wychowawca informuje o tym innych nauczycieli.
- 1.6** Szkoła zwraca się do rodziców/prawnych opiekunów o wyrażenie zgody na:
  - 1) przetwarzanie danych osobowych ucznia w zakresie koniecznym do funkcjonowania dziennika, publikację danych i wizerunku dziecka w celu promocji osiągnięć jego i szkoły, publikację danych i wizerunku dziecka na stronie internetowej szkoły
  - 2) wezwanie karetki pogotowia ratunkowego i hospitalizację dziecka w przypadku zachorowania lub urazu
  - 3) udział dziecka w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych odbywających się poza terenem szkoły i jednodniowych wyjazdach edukacyjnych, wycieczkach i imprezach klasowych .
- 1.7** Uczeń przebywa w budynku szkolnym pod opieką nauczycieli dyżurujących od godziny 7:45.
- 1.8** Rodzice ponoszą odpowiedzialność za dziecko, które zostało przyprowadzone do szkoły przed wyznaczonymi godzinami dyżurów lub godzinami pracy świetlicy oraz za dziecko, które nie zgłosiło się do świetlicy.
- 1.9** Podczas pobytu w szkole w wyznaczonych terminach dyżurów i czasie pracy świetlicy uczeń pozostaje pod stałą opieką nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły, których polecenia zobowiązany jest respektować.
- 1.10** W czasie przeznaczonym na zajęcia lekcyjne, zajęcia dodatkowe i zajęcia świetlicowe, a także podczas przerw pomiędzy zajęciami, uczeń nie może opuszczać terenu szkolnego.
- 1.11** W salach lekcyjnych oraz na zastępczej sali gimnastycznej (korytarz szkolny) uczeń może przebywać wyłącznie za zgodą nauczyciela, respektując obowiązujące regulaminy.
- 1.12** Uczeń nie może przynosić do szkoły przedmiotów zagrażających bezpieczeństwu, np. latarek laserowych, ostrych narzędzi, substancji toksycznych.
- 1.13** Uczeń powinien bezzwłocznie zgłosić pracownikom szkoły informacje o zauważonych zagrożeniach.
- 1.14** Podczas przerw międzylekcyjnych uczniowie pozostają pod opieką dyżurujących nauczycieli (w wyznaczonych miejscach – według obowiązującego grafiku dyżurów).
- 1.15** Dzieci grup przedszkolnych są przekazywane przez rodziców pod opiekę wychowawcy lub pomocnika wychowawcy.
- 1.16** Dzieci z grup przedszkolnych przez całe zajęcia pozostają pod opieką wychowawcy. Po zakończeniu zajęć wychowawca odprowadza dzieci ze starszego oddziału przedszkolnego do świetlicy i przekazuje nauczycielowi świetlicy (dzieci 6 letnie) lub do młodszego oddziału przedszkolnego (dzieci 5 letnie) lub przekazuje rodzicowi/opiekunowi.
- 1.17** W klasach 1 – 3 uczniowie podczas wszystkich zajęć pozostają pod opieką wychowawcy lub nauczyciela prowadzącego dane zajęcia. Po zakończeniu zajęć nauczyciel odprowadza dzieci do świetlicy i przekazuje nauczycielowi świetlicy lub w szatni przekazuje rodzicowi/opiekunowi.
- 1.18** Uczniowie, którzy mogą samodzielnie wracać ze szkoły do domu, po zakończeniu zajęć udają się bezpośrednio do domu.

- 1.19** Rodzice uczniów grup „0” i klas 1-3, którzy danego dnia nie mogą osobiście odebrać dziecka ze szkoły, zobowiązani są do przekazania wychowawcy pisemnej informacji, kto zabierze dziecko ze szkoły. W nagłych przypadkach informacja taka może być przekazana telefonicznie do sekretariatu szkoły. Sekretariat potwierdza tę informację oddzwaniając na podany przez rodzica numer zapisany w dokumentacji szkolnej.
- 1.20** Odbioru ucznia ze szkoły może również dokonać rodzeństwo, o ile rodzic wypełnił odpowiednie oświadczenie i posiada minimum 13 lat.
- 1.21** W sytuacji, gdy rodzic domaga się, by dziecko zostało odebrane przez rodzeństwo nie mające ukończonych 13 lat należy uznać, że decyzja rodziców jest realizacją ich władzy rodzicielskiej. Należy jednak poinformować ich o skutkach prawnych, które mogą spocząć na nich w razie wypadku. Dyrektor szkoły powinien w takiej sytuacji otrzymać od rodzica wyraźne oświadczenie woli dotyczące odbierania młodszego dziecka przez rodzeństwo przed 13 r.ż.
- 1.22** Życzenie rodziców dotyczące nie odbierania dziecka przez jednego z rodziców musi być poświadczone przez orzeczenie sądowe.
- 1.23** Uczniowie samowolnie przebywający w innych miejscach niż wyznaczone są odprowadzani do świetlicy bądź do dyrektora szkoły w celu podjęcia dalszych decyzji. Konsekwencją niestosowania się ucznia do niniejszych zasad są kary przewidziane w Statucie szkoły.
- 1.24** Podczas zajęć prowadzonych na terenie szkoły przez inne podmioty uczniowie pozostają pod opieką osób prowadzących te zajęcia. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za bezpieczeństwo uczestników tych zajęć. W grupach „0” i klasach 1 – 3 osoba prowadząca te zajęcia odbiera dzieci ze świetlicy/sali lekcyjnej.
- 1.25** Rodzice uczniów przebywają w szkole na dolnym korytarzu bądź w szatni.
- 1.26** Przebywanie osób postronnych w budynku szkoły podlega kontroli i zgody dyrektora.
- 1.27** W przypadku stwierdzenia, że rodzic/ opiekun zgłosił się po dziecko w stanie wskazującym na nietrzeźwość należy:
- a) nakazać osobie nietrzeźwej opuścić teren szkoły
  - b) wezwać do szkoły drugiego rodzica, innego opiekuna dziecka, osobę upoważnioną.
  - c) jeżeli wezwanie innego opiekuna jest niemożliwe, a nietrzeźwy rodzic odmawia opuszczenia szkoły i żąda wydania dziecka, należy zawiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły lub osobę pełniącą dyżur, która ma wezwać policję.
- 1.28** Nauczyciel lub inny pracownik szkoły nie może odprowadzać ucznia do domu.

2. Procedura przyprowadzania i odbierania dzieci z oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Mariance

- 2.1 Za bezpieczeństwo dzieci w drodze do i z oddziału przedszkolnego odpowiadają rodzice. Opiekunowie prawni, na nich też spoczywa obowiązek przyprowadzania i odbierania dzieci.
- 2.2 Rodzice osobiście powierzają dziecko wychowawcy.

- 2.3 Osoba odbierająca dziecko od rodzica/ opiekuna prawnego ma obowiązek zwrócenia uwagi czy wnoszone przez dziecko zabawki lub inne przedmioty nie mają cech niebezpiecznych, mogących stanowić zagrożenie.
- 2.4 Dziecka chorego lub z podejrzeniem choroby nie należy przyprowadzać do oddziału przedszkolnego. Nauczyciel ma prawo odmówić przyjęcia chorego dziecka.
- 2.5 W przypadku zachorowania dziecka na terenie szkoły wychowawca informuje o tym fakcie rodziców lub opiekunów prawnych telefonicznie i prosi o niezwłoczne odebranie dziecka.
- 2.6 W przypadku zagrożenia życia dziecka szkoła wzywa karetkę pogotowia, przekazując dziecko pod opiekę lekarzowi, informując niezwłocznie rodziców/opiekunów prawnych o zaistniałej sytuacji. Nauczyciel przebywa z dzieckiem do momentu przybycia rodziców/opiekunów prawnych.
- 2.7 Rodzice/opiekunowie prawni mają obowiązek zgłaszania wszelkich poważnych dolegliwości dziecka i udzielenia wyczerpujących informacji na jego temat.
- 2.8 Oddział przedszkolny zapewnia opiekę od godziny 7.00 do 16.00.
- 2.9 W godzinach 8.00-13.00 dzieci biorą udział w planowych zajęciach programowych, wynikających z podstawy programowej.
- 2.10 Od 13.00 do 16.00 dzieci biorą udział w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych.
- 2.11 Rodzice/opiekunowie prawni zobowiązani są do powiadamiania wychowawcy o nieobecności dziecka.
- 2.12 Wydanie dziecka innym osobom może nastąpić tylko w przypadku pisemnego oświadczenia podpisanego przez rodziców/opiekunów prawnych.
- 2.13 Nie obowiązują upoważnienia telefoniczne, w wyjątkowych wypadkach dokumentuje się je w dzienniku lekcyjnym z adnotacją o rozmowie telefonicznej z rodzicem oraz podpisem osoby odbierającą dziecko (powinna przy odbiorze zostać zweryfikowana dokumentem tożsamości).
- 2.14 Rodzice/opiekunowie prawni ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odbierana przez upoważnioną przez nich osobę.
- 2.15 Nauczyciel może odmówić wydania dziecka w przypadku, dy stan osoby zamierzającej je odebrać wskazuje na upojenie alkoholowe, agresję. Personel szkoły ma obowiązek zatrzymać dziecko do czasu wyjaśnienia sprawy. W takim przypadku, należy wezwać drugiego rodzica/opiekuna prawnego lub upoważnioną osobę. Jeśli jest to niemożliwe należy zawiadomić policję.
- 2.16 Życzenie rodziców dotyczące nie odbierania przez jednego z rodziców musi być potwierdzone orzeczeniem sądowym.
- 2.17 Obowiązkiem wychowawcy/ nauczyciela jest upewnienie się czy dziecko jest odbierane przez osobę wskazaną w oświadczeniu.
- 2.18 W przypadku, gdy dziecko nie zostanie odebrane po upływie czasu pracy oddziału nauczyciel zobowiązany jest powiadomić telefonicznie rodziców/ opiekunów prawnych lub osoby upoważnione do odbioru dziecka.
- 2.19 W przypadku, gdy pod wskazanymi nr telefonów nie można uzyskać informacji o miejscu pobytu rodziców/ sytuacji spóźnienia nauczyciel oczekuje z dzieckiem w szkole 30 minut.
- 2.20 Po upływie tego czasu nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły. Dyrektor podejmuje decyzję o poinformowania najbliższego komisariatu policji o niemożliwości skontaktowania się z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka. W przypadku braku możliwości skontaktowania się z dyrektorem nauczyciel sam powiadamia policję.
- 2.21 Rodzice/opiekunowie prawni lub upoważnione osoby, które odbierają dziecko po upływie czasu pracy oddziału przedszkolnego zobowiązani są do podpisania sporządzonej przez nauczyciela notatki z podaniem godziny przyścia do placówki i uiszczeniem opłaty dodatkowej w wysokości 50 zł za każdą rozpoczętą dodatkową godzinę pobytu dziecka w przedszkolu.

- 2.22 Za właściwe przestrzeganie czasu przeprowadzania i odbierania dzieci odpowiedzialni są rodzice/ opiekunowie prawni.
- 2.23 Ewentualnych zmian w procedurze dokonuje dyrektor szkoły.

3. Procedura organizacji zajęć dydaktycznych

- 3.1 Podstawową formą pracy w szkole są zajęcia dydaktyczno–wychowawcze prowadzone w systemie klasowo-lekcyjnym.
- 3.2 Godzina lekcyjna trwa 45 minut, w trakcie zajęć świetlicowych 60 minut.
- 3.3 Przerwy między lekcjami trwają do przerwy obiadowej 10 minut, w czasie przerwy obiadowej 20 minut, a od godziny 13.30 5 minut.
- 3.4 Na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacyjnego Dyrektor ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację zajęć edukacyjnych.
- 3.5 O zmianach planowanych w rozkładzie zajęć uczniowie są informowani przez wychowawcę oraz poprzez informacje umieszczone na tablicy ogłoszeń/ stronie internetowej szkoły.
- 3.6 Zajęcia edukacyjne mogą być prowadzone poza systemem klasowo-lekcyjnym w grupach oddziałowych i międzyklasowych, a także podczas wycieczek i wyjazdów.
- 3.7 Podczas zajęć dydaktycznych i opiekuńczych uczniowie pozostają pod opieką osób prowadzących te zajęcia.
- 3.8 Nauczyciel na każdej lekcji sprawdza listę obecności i odnotowuje ją w formie wstawienia poziomej kreski w przypadku nieobecności bądź kropki w przypadku obecności.
- 3.9 Każda pracownia ma swój regulamin, z którym jej opiekun zapoznaje swoich uczniów na początku września.
- 3.10 Po zakończonych zajęciach klasa jest zobowiązana pozostawić porządek w sali, za co odpowiadają dyżurni i nauczyciel, który prowadził zajęcia.
- 3.11 W przypadku zagrożenia zdrowia lub życia uczniów i pracowników szkoły Dyrektor może podjąć decyzję o okresowym zawieszeniu działalności szkoły zgodnie z odrębnymi przepisami

4. Organizacja przerw międzylekcyjnych oraz dyżurów

- 4.1 Przerwy międzylekcyjne trwają do godziny 12.25 10 minut, przerwa obiadowa trwa 20 minut, po przerwie obiadowej po 5 minut.
- 4.2 W czasie przerw uczniowie przebywają w korytarzach szkolnych (dolnym i górnym), w czasie przerw obiadowych również w stołówce szkolnej. W okresie wrzesień–październik i marzec–czerwiec przy sprzyjających warunkach pogodowych jako miejsce spędzania przerw może zostać również wyznaczony dziedziniec szkolny bądź boisko szkolne
- 4.3 Uczeń zobowiązany jest zachowywać się podczas przerw spokojnie, w sposób niezagrażający bezpieczeństwu własnemu i innych osób – nie biegać, nie popychać innych, nie wychodzić poza teren szkoły, dbać o czystość i porządek w najbliższym otoczeniu, szanować mienie szkoły i cudzą własność, zabrania się również używania w trakcie przerw telefonów komórkowych.
- 4.4 Uczeń zobowiązany jest wypełniać polecenia nauczyciela dyżurującego i innych pracowników szkoły, reagować na dostrzeżone przejawy zła, bezzwłocznie zgłosić pracownikom szkoły informacje o zauważonych zagrożeniach.
- 4.5 Podczas przerw nauczyciele pełnią dyżury zgodnie z harmonogramem opracowanym przez dyrekcję. Dyżury te są integralną częścią procesu opiekuńczo-wychowawczego szkoły i wchodzi w zakres podstawowych obowiązków nauczyciela.
- 4.6 Celem dyżurów jest zapewnienie uczniom bezpieczeństwa przed zajęciami szkolnymi (od godz. 7:45), podczas przerw między lekcjami i na przerwie bezpośrednio po zakończeniu zajęć w danym korytarzu.
- 4.7 W razie nieobecności nauczyciela doraźne zastępstwo na dyżurze pełni inny wyznaczony nauczyciel.

4.8 Obowiązki nauczyciela dyżurującego

- a) Nauczyciel punktualnie rozpoczyna dyżur w wyznaczonym miejscu zgodnie z planem dyżurów nauczycielskich.
- b) Nauczyciel dyżurujący jest cały czas czynny, nie zajmuje się czynnościami, które przeszkadzają w rzetelnym pełnieniu dyżurów.
- c) Reaguje na niewłaściwe zachowania uczniów (zgodnie z procedurą postępowania wobec uczniów naruszających regulamin szkolny).
- d) Nauczyciel dyżurujący zawiadamia dyrekcję szkoły o zauważonych podczas dyżuru zniszczeniach mienia szkolnego lub innych zdarzeniach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów oraz pracowników szkoły.
- e) Jeżeli w trakcie dyżuru nauczyciela uczeń ulegnie wypadkowi, nauczyciel dyżurujący zobowiązany jest do przestrzegania procedury dotyczącej wypadków i urazów uczniowskich, jednocześnie zapewniając obecność innego nauczyciela dyżurującego w danym miejscu.

5. Procedura usprawiedliwianie nieobecności ucznia

5.1 Usprawiedliwień nieobecności uczniów na zajęciach edukacyjnych dokonują rodzice przekazując informację ustną, telefoniczną bądź pisemną wychowawcy w ciągu tygodnia od nieobecności dziecka na zajęciach.

5.2 Ponadto usprawiedliwienie może nastąpić na podstawie:

☞ zwolnienia lekarskiego,

☞ zwolnienia przez nauczyciela-opiekuna (jeśli dziecko reprezentuje szkołę np. w zawodach sportowych lub w konkursach pozaszkolnych).

5.3 Usprawiedliwienie nieobecności powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 10 dni roboczych od ustania absencji. Usprawiedliwienie od lekarza uczeń dostarcza bezpośrednio do nauczyciela.

5.4 Nieobecności trwające powyżej 5 dni bez powiadomienia wychowawcy o przyczynach absencji, będą sprawdzone telefonicznie lub bezpośrednio przez wychowawcę klasy.

5.5 W przypadku przewidywanej dłuższej nieobecności dziecka rodzice powinni niezwłocznie poinformować wychowawcę i podać przewidywaną długość absencji ucznia.

6. Procedura doraźnego zwolnienia ucznia z zajęć dydaktyczno-wychowawczych

6.1 Zwolnienia ucznia z zajęć szkolnych dokonuje rodzic osobiście u nauczyciela prowadzącego zajęcia.

6.2 Rodzic zwalniając dziecko przedkłada nauczycielowi pisemne oświadczenie (zwolnienie) ze wskazaniem daty i godziny od której zwalnia dziecko z zajęć i przejmuje nad nim odpowiedzialność.

6.3 W przypadku zauważenia przez nauczyciela złego samopoczucia dziecka lub innych okoliczności wychowawca lub inny nauczyciel informuje telefonicznie rodzica o zaistniałej sytuacji. Jeżeli rodzic nie może osobiście odebrać dziecka, wskazuje osobę, która to uczyni. Wskazana przez rodzica osoba, przy odbiorze dziecka musi wykazać się dokumentem tożsamości. Odbiór dziecka potwierdza czytelnym podpisem w dzienniku lekcyjnym.

6.4 Doraźne zwolnienie ucznia z zajęć w związku z udziałem w zawodach, konkursie, wycieczce może również zostać dokonane przez nauczyciela, który przejmuje opiekę nad uczniem i odpowiednią informację przekazuje wychowawcy ucznia.

6.5 W przypadku stwierdzenia nieobecności ucznia na drugiej lub kolejnej lekcji klasy w danym dniu, nauczyciel niezwłocznie powiadamia wychowawcę lub dyrektora, który podejmuje działania wyjaśniające.

7. Procedura udzielania stałego zwolnienie ucznia z zajęć lekcyjnych

7.1 Wychowanie fizyczne - Dyrektor zwalnia ucznia z lekcji wychowania fizycznego na

podstawie podania złożonego przez rodzica/prawnego opiekuna i w oparciu o zaświadczenie lekarskie, na czas i na warunkach określony w tym zaświadczeniu.

- 7.2 Informatyka / zajęcia komputerowe oraz drugi język obcy - Dyrektor zwalnia ucznia z lekcji informatyki / zajęć komputerowych na podstawie podania złożonego przez rodzica/prawnego opiekuna i w oparciu o zaświadczenie lekarskie, na czas określony w tym zaświadczeniu.
- 7.3 Religia - Lekcje religii organizowane na podstawie odrębnych przepisów są zajęciami obowiązkowymi dla ucznia, o którego uczestnictwie w tych zajęciach rodzic zdecydował, chyba, że rodzic w dalszym czasiełoży do Dyrektora podanie, na podstawie którego uczeń zostaje zwolniony z tych zajęć.
- 7.4 Wychowanie do życia w rodzinie - Zajęcia wychowania do życia w rodzinie organizowane od klasy 4-tej są zajęciami obowiązkowymi dla ucznia, chyba że rodzic/prawny opiekun nie wyraził zgody na udział w tych zajęciach.
- 7.5 Uczeń, który nie uczestniczy w zajęciach edukacyjnych, pozostaje w tym czasie pod opieką świetlicy szkolnej.
- 7.6 W przypadku, gdy lekcja przedmiotu, w nauce którego uczeń nie uczestniczy, jest pierwszą lub ostatnią w danym dniu opiekę przejmuje rodzic.

8. Procedura sprawowania opieki nad uczniem w dni wolne od zajęć dydaktycznych

8.1 W dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktycznych szkoła zapewnia opiekę uczniom w godzinach pracy świetlicy szkolnej 8-15.30. Ze względów organizacyjnych wskazane jest, aby rodzice przekazali wcześniej stosowną informację wychowawcy klasy poprzez wypełnienie oświadczenia (załącznik nr ...)

8.2 Opieka sprawowana jest w formie zajęć świetlicowych przez nauczycieli wyznaczonych przez Dyrektora.

9. Procedura organizacji zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

- 9.1 Uczeń uczestniczy w zajęciach terapeutycznych i logopedycznych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz za zgodą rodziców/prawnych opiekunów na uczestnictwo w tych zajęciach złożoną w formie pisemnej.
- 9.2 Terminy zajęć wynikających z realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej ustalane są przez osoby je prowadzące i zatwierdzane przez dyrektora.
- 9.3 Dla ucznia zakwalifikowanego do zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w opisany powyżej sposób, zajęcia te są obowiązkowe.
- 9.4 Uczniowie klas 1–3 odbierani są z sali lekcyjnej lub ze świetlicy szkolnej przez nauczyciela prowadzącego zajęcia i przez niego odprowadzani po zakończeniu zajęć.
- 9.5 Pozostałe zasady prowadzenia tych zajęć określa procedura udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- 9.6 Szczegółowe zasady udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej znajdują się w załączniku.

10. Procedura postępowania z uczniem, który ma problemy zdrowotne

10.1 Uczeń powinien zgłosić informację o złym samopoczuciu nauczycielowi, wychowawcy lub dyrekcji.

10.2 W przypadku zauważenia, że uczeń ma problemy zdrowotne, każdy pracownik szkoły ma obowiązek oddać ucznia pod opiekę wychowawcy/dyrektora i powiadomić rodziców o złym samopoczuciu dziecka.

10.3 W przypadku zachorowania ucznia na terenie szkoły należy powiadomić o tym rodziców. Mają oni obowiązek odebrać dziecko ze szkoły i zapewnić mu opiekę medyczną.

10.4 W przypadku, gdy rodzic nie może stawić się po dziecko osobiście, ucznia może odebrać inna, upoważniona przez rodzica osoba.

- 10.5 W przypadku nagłego poważnego pogorszenia stanu zdrowia wzywane jest pogotowie ratunkowe. Uczeń zostaje powierzony opiece personelu medycznego karetki i do czasu pojawienia się rodziców (prawnych opiekunów) towarzyszy mu wyznaczony przez dyrektora nauczyciel lub dyrektor szkoły.
- 10.6 Powiadamia się nauczyciela prowadzącego zajęcia z uczniem o przyczynie jego nieobecności i przejęciu nad nim opieki.

11. Procedura postępowania z uczniem, który uległ wypadkowi

11.1 Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia:

- a) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy (ogólne zasady postępowania przy udzielaniu pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach stanowią załącznik do procedury),
- b) nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów,
- c) niezwłocznie powiadamia dyrektora. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali.

11.2 O każdym wypadku nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku powiadamia rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego ucznia. Fakt powiadomienia dokumentuje wpisem w dzienniku zajęć podając datę i godzinę powiadomienia matki/ojca ucznia o wypadku.

11.3 Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel powiadamia rodzica o zdarzeniu.

11.4 W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel lub pielęgniarka wzywa pogotowie ratunkowe.

11.5 O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.

11.6 O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia na terenie szkoły, dyrektor zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.

11.7 Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.

11.8 Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik wycieczki/ opiekun grupy i on odpowiada za nie.

11.9 Dyrektor powołuje członków zespołu powypadkowego

- w skład zespołu wchodzi: pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy, nauczyciel, pod opieką którego zdarzył się wypadek;

- zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową;

☑ przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z poszkodowanym uczniem (w obecności rodzica lub wychowawcy i sporządza notatkę służbową;

☑ przesłuchuje świadków wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są

– przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia;

☑ sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku;

☑ uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek;

☑ uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku;

- ▣ sporządza protokół powypadkowy;
  - ▣ protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły;
  - ▣ w sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu; członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym;
  - ▣ przewodniczący zespołu poucza osoby reprezentujące poszkodowanego o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego;
  - ▣ z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się rodziców (opiekunów prawnych) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają ten fakt podpisem w protokole;
  - ▣ protokół doręcza się rodzicom (opiekunom prawnym) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają to podpisem w protokole, organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty
- protokół powypadkowy doręcza się na ich wniosek, jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w szkole;
- ▣ w ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu), zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu powypadkowego lub na piśmie przewodniczącemu zespołu.
- 11.10 Specjalista ds. bhp prowadzi rejestr wypadków wg wzoru określonego w rozporządzeniu MENiS z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

12. Procedura postępowania z uczniem, który źle zachowuje się na lekcji

- 12.1 W przypadku zachowania ucznia, które zaburza tok lekcji, nauczyciel prowadzący zajęcia podejmuje działania dyscyplinujące.
- 12.2 W przypadku, gdy uczeń nie koryguje swojego zachowania, nauczyciel korzysta z pomocy wychowawcy lub dyrektora.
- 12.3 Wychowawca/dyrektor przeprowadza rozmowę dyscyplinującą ucznia.
- 12.4 W przypadku utrzymujących się trudności wychowawczych z uczniem, wychowawca i rodzice ucznia przeprowadzają diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia.
- 12.5 Wychowawca ustala system pracy z uczniem i oddziaływań indywidualnych w celu eliminacji zachowań niepożądanych.
- 12.6 Wychowawca informuje rodziców o zaistniałym problemie i podjętych działaniach.

13. Procedura postępowania w przypadku uczniowskich wagarów czy samowolnego opuszczenia szkoły.

- 13.1 Wychowawca na bieżąco powiadamia telefonicznie rodziców (opiekunów prawnych) o nieobecnościach na lekcjach .
- 13.2 Ustala we współpracy z dyrektorem szkoły/rodzicami/ucznem przyczynę wagarów i miejsca pobytu ucznia w czasie nieobecności w szkole.
- 13.3 Wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami w obecności ucznia. Zobowiązuje ucznia do zaniechania wagarów lub samowolnego opuszczania szkoły, a rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy podpisana przez rodzica i ucznia (do teczki wychowawcy).
- 13.4 W przypadku braku poprawy i częstej nieobecności ucznia spowodowanej wagarami informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły.
- 13.5 Dyrektor w porozumieniu z wychowawcą wzywa rodziców na rozmowę celem wyjaśnienia sytuacji i poinformowania rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o konsekwencjach wynikających z nie realizacji obowiązku szkolnego przez dziecko.
- 13.6 W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań

wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie sąd rodzinny lub policję oraz organ prowadzący.

14. Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń samowolnie opuści świetlicę szkolną.

14.1 Opiekun świetlicy na bieżąco powiadamia telefonicznie rodziców (opiekunów prawnych) nieobecności ucznia na zajęciach świetlicowych.

14.2 Ustala we współpracy z wychowawcą przyczynę wagarów i miejsca pobytu ucznia w czasie nieobecności w szkole.

14.3 Wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami w obecności ucznia. Zobowiązuje ucznia do zaniechania wagarów lub samowolnego opuszczania szkoły, a rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy podpisaną przez rodzica i ucznia (do teczki wychowawcy).

14.4 W przypadku braku poprawy i częstej nieobecności ucznia spowodowanej wagarami informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły.

14.5 Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły wzywa rodziców na rozmowę celem wyjaśnienia sytuacji i poinformowania rodziców (prawnych opiekunów ucznia) o konsekwencjach wynikających z nie realizacji obowiązku szkolnego przez dziecko.

14.6 W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie sąd rodzinny lub policję oraz organ prowadzący.

15. Procedura postępowania w przypadku złamania przez ucznia zakazu korzystania w czasie zajęć lekcyjnych oraz przerw z telefonu komórkowego, dyktafonu, aparatu fotograficznego lub innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu (w celach innych niż dydaktyczne)

15.1 Nauczyciel ma obowiązek zareagować w przypadku, gdy bez jego zgody na zajęciach lekcyjnych uczeń korzysta, dyktafonu, aparatu fotograficznego bądź innego urządzenia służącego do rejestrowania dźwięku i obrazu.

15.2 W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że w/w sprzęt został wykorzystany do zarejestrowania dźwięku lub obrazu na zajęciach ma prawo żądać od ucznia ujawnienia nagrania i przekazania mu sprzętu użytego do rejestracji (w obecności innej osoby dorosłej).

15.3 W przypadku, gdy nauczyciel jest pewien, że doszło do rejestracji lub gdy uczeń odmawia ujawnienia nagrania nauczyciel powiadamia o tym fakcie wychowawcę lub dyrektora szkoły. Zabezpiecza sprzęt wykorzystany do rejestracji w celu uniemożliwienia jej skasowania i przekazuje go wychowawcy lub dyrektorowi szkoły.

15.4 Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem, ustala okoliczności i cel użycia przez niego sprzętu rejestrującego na lekcji i za jego zgodą odtwarza ewentualne nagranie.

15.5 W przypadku, gdy uczeń nadal odmawia ujawnienia nagrania lub nie chciał dobrowolnie przekazać sprzętu nauczycielowi, wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskane informacje o zdarzeniu. Przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców, zobowiązuje go do natychmiastowego skasowania ewentualnego nagrania i wyjaśnia konsekwencje związane z jego upowszechnieniem lub opublikowaniem. Wychowawca sporządza notatkę z rozmowy (do teczki wychowawcy). W obecności ucznia przekazuje rodzicom zatrzymany sprzęt.

15.6 W przypadku, gdy uczeń ponownie złamie zakaz rejestrowania zajęć lekcyjnych bez zgody nauczyciela lub upowszechnia bądź publikuje dokonane nagrania (np. w Internecie) podlega karom statutowym.

16. Procedura postępowania w sytuacjach, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (rodzice uzależnieni od alkoholu, narkotyków lub przejawiający zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych, dziecko jest uczestnikiem lub ofiarą przemocy domowej, nieuregulowana jest sytuacja prawna dziecka).

16.1 Nauczyciel/wychowawca powiadamia o zaobserwowanej sytuacji dyrektora szkoły, z którym omawia dalszy sposób postępowania.

16.2 W sytuacji podejrzenia zagrożenia stosowaniem przemocy nauczyciel zobowiązany jest założyć niebieską kartę i powiadomić właściwy GOPS.

16.3 Problem zostaje objęty obserwacją i pracą zespołu wychowawczego w celu udzielenia pomocy dziecku.

16.4 Przedstawiciel zespołu interdyscyplinarnego nawiązuje współpracę z GOPS oraz informuje na piśmie o sprawie sąd rodzinny.

17. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania się ucznia wobec innych uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły.

17.1 Nauczyciel przerywa agresywne zachowanie ucznia (grupy uczniów).

17.2 Natychmiast informuje wychowawcę klasy o zdarzeniu.

17.3 Wychowawca lub dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę z uczniem/uczniemi na temat zdarzenia, sporządza notatkę (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).

17.4 Wychowawca informuje rodziców (opiekunów prawnych) ucznia/uczniów, uczestników zdarzenia o zaistniałej sytuacji (odnotowuje ten fakt w dzienniku).

17.5 W przypadku powtarzania się sytuacji wychowawca zgłasza ten fakt do dyrektora szkoły i informuje go o przypadkach szczególnie drastycznych zachowań agresywnych (stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia).

17.6 Wychowawca ucznia/uczniów w porozumieniu z dyrektorem szkoły stosuje wobec ucznia/uczniów kary określone w Statucie Szkoły.

18. Procedura postępowania wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

18.1 Nauczyciel będący świadkiem czynu niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.

18.2 Pod pojęciem czynu karalnego zgodnie z kodeksem karnym rozumie się

- a) posiadanie noża, maczety lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu w miejscu publicznym,

- b) zakłócenie spokoju lub porządku publicznego,

- c) umyślne niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków,

- d) niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków ostrzegawczych,

- e) rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny,

- f) samowolne ustawianie, niszczenie, uszkodzanie znaków,

- g) prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu,

- h) kradzież lub przywłaszczenie,

- i) paserstwo czyli nabycie mienia, wiedząc o tym, że pochodzi ono z kradzieży,

- j) niszczenie lub uszkodzanie cudzej rzeczy,

- k) spekulacja biletami, tzw. konik,

- l) utrudnianie lub uniemożliwianie korzystania z urządzeń użytku publicznego

18.3 Przekazuje sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę dyrektorowi szkoły.

18.4 Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa (np. ostre narzędzia, przedmioty kradzieży itp.)

18.5 We współpracy z nauczycielami/ wychowawcą/ innymi obserwatorami zdarzenia ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.

18.6 Dyrektor szkoły powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia- sprawcy.

18.7 Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.

19. Procedura postępowania wobec ofiary czynu karalnego

19.1 Wychowawca/nauczyciel, powierza opiekę nad uczniem – ofiarą czynu karalnego osobie przeszkolonej w udzielaniu pierwszej pomocy bądź sam jej udziela. Decyduje o konieczności ewentualnego wezwania pogotowia.

19.2 Powiadomić o zdarzeniu rodziców ucznia, pamiętając, aby informacją zawierała:

- zwięzły opis zdarzenia,
- opis aktualnego stanu fizycznego i psychicznego ofiary,
- kroki podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego ofierze.

20. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów lub ich palenia na terenie szkoły.

20.1 Osoba, która zauważy ucznia palącego papierosy na terenie szkoły powinna poinformować wychowawcę lub dyrektora szkoły.

20.2 Wychowawca/dyrektor szkolny w obecności innej osoby dorosłej ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu papierosy, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży. [Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży, ani teczki ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji].

20.3 Wychowawca/dyrektor szkolny zabezpiecza papierosy i dopilnowuje, by sprawca uporządkował miejsce zdarzenia.

20.4 Wychowawca rozmawia z uczniem o zdarzeniu oraz wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im informację o paleniu papierosów przez dziecko.

20.5 Przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, którą podpisuje rodzic (opiekun) dziecka (do teczki wychowawcy).

20.6 W przypadku nasilenia się zjawiska u jednego lub grupy uczniów, wychowawca powiadamia dyrektora szkoły oraz stosuje wobec wychowanków kary określone w Statucie Szkoły.

21. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel uzyska informacje, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

21.1 Nauczyciel zobowiązany jest do przekazania uzyskanej informacji wychowawcy klasy.

21.2 Jeśli zauważył, że zachowanie ucznia wskazuje, że znajduje się on pod wpływem alkoholu lub innych substancji zobowiązany jest odizolować go od innych uczniów.

21.3 Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły i rodziców.

21.4 Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

21.5 W przypadku, gdy rodzice odmówią współpracy, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).

21.6 Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowy z uczniem i rodzicami, ostrzeżenia przed konsekwencjami, odesłanie ucznia na spotkanie z psychologiem/terapeutą), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich). W przypadku, gdy uczeń zacznie zachowywać się agresywnie nauczyciel/dyrektor ma prawo powiadomić policję.

22. Procedura postępowania, gdy nauczyciel (pracownik szkoły) znajduje na terenie szkoły substancje przypominające wyglądem narkotyki.

22.1 Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej niepowołanych osób oraz jej ewentualnym zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.

22.2 O ile to możliwe próbuje ustalić (w zakresie działań pedagogicznych) do kogo znaleziona substancja należy.

22.3 Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.

22.4 Po przyjeździe policji dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

23. Procedura postępowania, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki.

23.1 Nauczyciel w obecności innej osoby dorosłej ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. *[Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji!]*

23.2 Nauczyciel zawiadamia policję o podejrzeniu posiadania substancji psychoaktywnej przez ucznia.

23.2 O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

23.3 W przypadku, gdy uczeń, mimo żądań, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

23.4 Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor szkoły po odpowiednim zabezpieczeniu zobowiązany jest przekazać ją policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając notatkę z ustaleń i sporządzeń.

24. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży przez ucznia.

24.1 Wychowawca zawiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.

24.2 We współpracy z nauczycielami ustala okoliczności kradzieży dokonanej przez wychowanka (z zachowaniem nietykalności osobistej ucznia).

24.3 Wzywa rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy, przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności, z której sporządza notatkę podpisaną przez rodziców (do teczki wychowawcy).

24.4 Sprawca podejmuje zadośćuczynienie poszkodowanemu w kradzieży.

24.5 Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły ustala dla ucznia karę określoną w Statucie Szkoły.

25. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie.

25.1 Nauczyciel przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisuje datę i godzinę zgłoszenia.

25.2 Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/ i dyrektora/ wicedyrektora szkoły.

25.3 Wychowawca informuje dyrektora/ wicedyrektora szkoły, o ile nie zrobił tego

nauczyciel.

25.4 Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia dyrektor/ wicedyrektor wzywa lekarza.

25.5 Dyrektor/ wicedyrektor dbając o dyskrecję, przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym, o ile jest to możliwe (gdzie i kiedy doszło do zdarzenia lub zdarzeń, jaka była ich częstotliwość).

25.6 Dyrektor szkoły/ wychowawca zawiadamia lub/ i wzywa do szkoły rodzica (prawnego opiekuna lub osobę z najbliższej rodziny) pokrzywdzonego, którego sprawa nie dotyczy.

25.7 Dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „ Niebieskie Karty” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza.

25.8 Dyrektor niezwłocznie po wdrożeniu procedury zawiadamia przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i przekazuje mu sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego. W przypadku osoby nieletniej dyrektor/ wicedyrektor zawiadamia sąd rodzinny i nieletnich.

26. Procedura postępowania, w przypadku jeżeli nauczyciel podejrzewa krzywdzenie dziecka – przemoc seksualną.

26.1 Zawiadamia o swoich spostrzeżeniach dyrektora szkoły.

26.2 Wychowawca podejmuje działania pomocowe – interwencyjne:

- a) Zapewnia dziecku bezpieczeństwo fizyczne,
- b) Zapewnia emocjonalne wsparcie dla dziecka i rodziny,
- c) Zapewnia pomoc medyczną,
- d) Uruchamia działania prawne,
- e) Wskazuje konieczność i możliwość pomocy psychologicznej i terapeutycznej.

26.3 W przypadku, kiedy znamy (lub podejrzewamy) osobę będącą sprawcą wykorzystywania, wychowawca/ dyrektor:

- a) Odizoluj ją od dziecka.
- b) Dbaj o to aby dziecko nie zostawało samo.
- c) Zapewnia dziecku poczucie bezpieczeństwa.

26.4 Zapewnia dziecku poczucie wsparcia i bezpieczeństwa oraz informuje dziecko, że niczemu nie jest winne, nie ponosi odpowiedzialności za to co się stało.

27. Procedura postępowania w przypadku rozpowszechniania przez uczniów pornografii

27.1 W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie lub w innej postaci, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu

27.2 W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.

27.3 Dyrektor szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.

27.4 Wychowawca klasy powinien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań

27.5 Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne

27.6 Wychowawca winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

28. Procedura postępowania w sytuacji powzięcia informacji o prostytutce w szkole lub wśród uczniów

28.1 W przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności

mogących mieć znamiona prostytucji, nauczyciel/pracownik przyjmujący zawiadomienie powinien powiadomić o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły.

28.2 W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy, który powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.

28.3 W przypadku stwierdzenia przez pracownika/nauczyciela, że uczeń/uczennica świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się, powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia.

28.4 Wychowawca winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

28.5 Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły winien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).

28.6 W sytuacji, gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenia ucznia, spotkania z wychowawcą, kontakt z poradnią, specjalistą), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły winien powiadomić sąd rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

28.7 Dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala konieczność podjęcia działań z udziałem psychologa dziecięcego w celu zapewnienia opieki nad uczniem/uczennicą, którzy świadomie lub nie dopuszczali się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się.

29. Procedury postępowania w przypadku zauważenia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole

29.1 Nauczyciel lub inny pracownik szkoły pracownik powinien powiadomić wychowawcę klasy o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole, a jeżeli jest ich świadkiem, żąda od ucznia zaprzestania czynności i podejmuje z nim rozmowę wychowawczą.

29.2 W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach

29.3 Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia.

29.4 Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, wychowawca, przekazuje rodzicom informację o zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim

29.5 Wychowawca może wezwać rodziców/opiekunów prawnych ucznia do szkoły i przeprowadzić rozmowę z uczniem w ich obecności oraz ustalić z nimi dalsze wspólne postępowanie z dzieckiem.

29.6 W sytuacji kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzystała dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierządu), dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję – Wydział ds. Nieletnich.

29.7 Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie

ze swoimi procedurami. Całe zdarzenie jest dokumentowane, sporządza możliwie dokładną notatkę.

30. Procedura postępowania w przypadku innego zagrożenia bezpieczeństwa pobytu uczniów na terenie szkoły np. chęci zabrania ucznia z zajęć przez osobę nieupoważnioną lub nieznaną, uprowadzenia ucznia, wtargnięcia osób obcych i inne, należy:

30.1 Poinformować stronę o konieczności udania się do dyrektora szkoły w celu wyjaśnienia sprawy.

30.2. Zawiadomić koordynatora ds. bezpieczeństwa, a jeśli sytuacja tego wymaga to również policję.

30.3 Uniemożliwić wykonanie niezgodnego z prawem działania – jeśli to konieczne – użyć tyle siły ile to niezbędne, gdy sytuacja tego wymaga.

31. Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie szkoły.

31.1 Osoba będąca świadkiem lub posiadająca informację o popełnieniu ww. przestępstw natychmiast powiadamia dyrektora szkoły.

31.2 Dalsze działania podejmuje dyrektor szkoły.

32. Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.

32.1 Każdy pracownik Szkoły Podstawowej w Mariance ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia. W przypadku zaobserwowania lub podjęcia informacji, że uczeń planuje podjąć próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

32.2 O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:

a) Mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei

b) Mówienie wprost lub bezpośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych lub testamentu

c) Pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów

d) Unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie

e) Zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność

f) Przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań

g) Przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, zażywanie narkotyków, spożywanie alkoholu

h) Przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania itp.

i) Podejmowanie w przeszłości prób samobójczych

j) fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), które popełniły samobójstwo.

32.3 Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia, wychowawca, nauczyciel, dyrektor szkoły podejmują odpowiednie działania interwencyjne:

a) Jednoznacznie ustalają, które z w/w przesłanek występują u danego ucznia

b) Przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu występowania ustalenia przyczyn, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu ucznia

c) Przekazują informację o zagrożeniu rodzicom i dyrektorowi szkoły

d) Ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów, proponują pomoc psychoterapeutyczną na terenie poradni lub poza nią.

32.4 Po powzięciu informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych, z portali internetowego) wychowawca, nauczyciel, dyrektor podejmuje działania zmierzające do zabezpieczenia ucznia poprzez nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce; poinformowanie o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców; po pojawieniu się rodziców

przekazuje dziecko pod ich opiekę z zaleceniami kontaktu z psychologiem, terapeutą a w przypadku, gdy przyczyną planowanego samobójstwa byłaby sytuacja rodzinna przekazanie informacji do służb (policja, OPS)

32.5 W przypadku, gdy nauczyciel, wychowawca, dyrektor powziął informację o podjęciu przez ucznia próby samobójczej podejmuje działania:

- a) Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole, wychowawca, (nauczyciel, pracownik) powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły a ten rodziców/opiekunów prawnych, karetkę pogotowia
- b) Dyrektor szkoły, wychowawca, nauczyciel dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z uczniem i rodzicami oraz przekazują informacje dotyczące konieczności objęcia dziecka pomocy psychologiczno – terapeutyczną;
- c) Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły, wychowawca przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- d) O próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli
- e) Wychowawca, dyrektor, nauczyciele planują dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazują rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą
- f) W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji
- g) Wychowawcy bądź inni specjaliści (psycholog z poradni) udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

33. Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy.

33.1 W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczennica jest w ciąży nauczyciel/wychowawca informuje o tym fakcie dyrektora szkoły.

33.2 Wychowawca lub dyrektor wzywa do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) i przeprowadza rozmowę z uczennicą oraz jej rodzicami (opiekunami). Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy (do teczki wychowawcy).

33.3 W przypadku potwierdzenia informacji, dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami (opiekunami prawnymi) oraz wychowawcą ustalają sposób i termin realizacji obowiązku szkolnego przez uczennicę.

33.4 Wychowawca wskazuje rodzicom możliwości skorzystania przez uczennicę i ich samych z pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły i poza nią.

33.5 Dyrektor zobowiązuje wychowawcę i nauczycieli uczących do opieki nad uczennicą w trakcie pobytu w szkole.

Dyrektor szkoły o zaistniałej sytuacji powiadamia na piśmie sąd rodzinny lub policję (informuje o tym fakcie rodziców uczennicy)

34. Procedura postępowania w sytuacji powzięcia informacji o dostępie uczniów do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych

34.1 Reakcja szkoły w przypadku pozyskania wiedzy o wystąpieniu zagrożenia będzie zależna od tego, czy:

- a) treści te można bezpośrednio powiązać z uczniami danej szkoły,
- b) treści nielegalne lub szkodliwe nie mają związku z uczniami danej szkoły, lecz wymagają kontaktu szkoły z odpowiednimi służbami.

34.2 W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody w formie elektronicznej (pliki z treściami niedozwolonymi, zapisy rozmów w komunikatorach, e-maile, zrzuty ekranu), znalezione w Internecie lub w komputerze dziecka. Zabezpieczenie dowodów jest zadaniem

rodziców lub opiekunów prawnych dziecka, w czynnościach tych może wspomagać ich przedstawiciel szkoły posiadający odpowiednie kompetencje techniczne.

34.3 W przypadku sytuacji (a) rozwiązanie leży po stronie szkoły, zaś (b) należy rozważyć zgłoszenie incydentu na Policję oraz zgłosić go do serwisu Dyżurnet (dyzurnet.pl).

34.4 Poinformować wszystkich rodziców lub opiekunów dzieci uczestniczących w zdarzeniu o sytuacji i roli ich dzieci.

34.5 W przypadku udostępniania (szerowania, dzielenia się) treści opisanych wcześniej jako szkodliwych/ niedozwolonych/nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia przez ucznia należy przeprowadzić z nim rozmowę na temat jego postępowania i w jej trakcie uzmysłwić mu szkodliwość prowadzonych przez niego działań.

34.6 W przypadku upowszechniania przez sprawców treści nielegalnych (np. pornografii dziecięcej) należy złożyć zawiadomienie o zdarzeniu na Policję.

34.7 Dzieci - ofiary i świadków zdarzenia – należy otoczyć opieką psychologiczno-pedagogiczną. W trakcie rozmowy zapewniającej poczucie bezpieczeństwa, wsparcia i komfortu psychicznego należy ustalić okoliczności uzyskania przez ofiarę dostępu do ww. treści.

34.8 Należy koniecznie powiadomić ich rodziców lub opiekunów prawnych o zdarzeniu i uzgodnić z nimi podejmowane działania i formy wsparcia dziecka.

34.9 Wychowawcy powinni podjąć w klasach działania profilaktyczne.

35. Procedura postępowania w przypadku zaobserwowania zjawiska cyberprzemocy

35.1 Pod pojęciem cyberprzemocy należy rozumieć przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, głównie Internetu oraz telefonów komórkowych - nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

35.2 Przypadek cyberprzemocy może zostać ujawniony przez ofiarę, świadka (np. innego ucznia, nauczyciela, rodzica) lub osobę bliską ofierze (np. rodzice, rodzeństwo, przyjaciele). W każdym przypadku należy ze spokojem wysłuchać osoby zgłaszającej i okazać jej wsparcie. Podziękować za zaufanie i zgłoszenie tej sprawy.

35.3 Należy zabezpieczyć wszystkie dowody związane z aktem cyberprzemocy (np. zrobić kopię materiałów, zanotować datę i czas otrzymania materiałów, dane nadawcy, adresy stron www, historię połączeń, etc.). W trakcie zbierania materiałów należy zadbać o bezpieczeństwo osób zaangażowanych w problem.

35.4 Jeśli na podstawie rozmów z ofiarą nie jest możliwa identyfikacja sprawcy należy powiadomić policję.

35.5 Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, wychowawca/ dyrektor powinien przeprowadzić z nim rozmowę o jego zachowaniu, w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, jego wspólnej analizie (w tym np. przyjrzeniu się przyczynom), a także próbie rozwiązania sytuacji konfliktowej. Wobec ucznia (sprawcy) powinny zostać wyciągnięte sankcje zgodne ze statutem szkoły.

36. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia uczniów nadmiernym korzystaniem z internetu

36.1 W przypadku zaobserwowania u uczniów zjawiska sieciorholizmu należy podjąć działania pomocowe.

36.2 Reakcja szkoły powinna polegać na rozmowie z uczniem na temat skutków zdrowotnych i psychicznych, jakie nadmierne korzystanie z zasobów Internetu/ gier komputerowych może wywołać u dziecka (np. gorsze oceny w nauce, niedosypianie, niedojadanie, rezygnacja z dawnych zainteresowań, załamanie się relacji z rodziną czy rówieśnikami).

36.3 Należy również zaprosić do rozmowy rodziców/ opiekunów prawnych ucznia i poinformować ich o swoich obserwacjach i konsekwencjach dla zdrowia dziecka takiego zachowania. Celem spotkania powinien być wybór odpowiedniej ścieżki rozwiązywania problemu -

z udziałem specjalistów (lekarzy, terapeutów) lub bez – wyłącznie w szkole.

36.4 Należy również przeprowadzić rozmowy wychowawczo-profilaktyczne w klasach ucznia z problemem ze szczególnym zwróceniem uwagi na negatywne aspekty nadmiernego korzystania z zasobów Internetu/gier komputerowych.

37. Procedura postępowania w przypadku zauważenia zagrożenia bezpieczeństwa technicznego sieci, komputerów i zasobów online

37.1 Pod pojęciem zagrożeń technicznych bezpieczeństwa cyfrowego rozumie się m.in. ataki przez wirusy, robaki i trojany, ataki na zasoby sieciowe (hakerstwo, spyware, crimeware, exploit, ataki słownikowe i back door, skanowanie portów, phishing, pharming, sniffing, spoofing, ataki Denial of service (DoS), rootkit), ataki socjotechniczne; używanie przez użytkowników sieci zbyt łatwych haseł, nie wylogowywanie się z kont, pozostawianie włączonych komputerów bez obecności nauczyciela, nie zabezpieczanie kont użytkowników hasłem.

37.2 W przypadku wystąpienia incydentów zagrożenia bezpieczeństwa cyfrowego pracownik szkoły zobowiązany jest do zgłoszenia go osobie odpowiedzialnej za infrastrukturę cyfrową szkoły oraz dyrekcji. Kluczowe znaczenie ma zebranie i zabezpieczenie przez specjalistę dowodów w formie elektronicznej.

37.3 Jeśli sprawcami incydentu są uczniowie danej szkoły, o zaistniałej sytuacji należy powiadomić ich rodziców, zaś wobec nich podjąć działania wychowawcze. Jeżeli skutki ataku mają dotkliwy charakter, doprowadziły do zniszczenia mienia lub utraty istotnych danych (np. gromadzonych w e-dzienniku szkoły), należy taki przypadek zgłosić na Policję.

37.4 W przypadku wystąpienia strat materialnych oraz utraty danych (szczególnie danych wrażliwych) należy zgłosić incydent na Policji.

37.5 W przypadkach zaawansowanych awarii (np. wywołanych przez trojany) lub strat (np. utrata danych z e-dziennika) konieczne jest skorzystanie z zewnętrznego wsparcia eksperckiego, kontakt z serwisem twórcy oprogramowania lub zamówienie usługi w wyspecjalizowanej firmie.

38. Procedura ewakuacji placówki

38.1 Celem procedury jest zapewnienie sprawnego przygotowania i przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji uczniów, nauczycieli i pozostałych pracowników Szkoły Podstawowej w Mariance w sytuacji wystąpienia zagrożenia.

38.2 Procedura określa tryb postępowania oraz uprawnienia i odpowiedzialności osób realizujących poszczególne etapy ewakuacji. Począwszy od stwierdzenia (możliwości wystąpienia) zdarzeń mających znamiona sytuacji zagrożenia, wskazujących na konieczność podjęcia czynności związanych z ewakuacją z budynku.

38.3 Procedura ewakuacji wszczynana jest w sytuacji:

a) Pożaru (gdy nieskuteczna jest likwidacja pożaru podręcznymi środkami gaśniczymi);

b) Incydentu bombowego (otrzymanie informacji o podłożeniu lub znalezienie ładunku wybuchowego lub innego niebezpiecznego środka);

c) Niebezpieczeństwa skażenia powietrza (toksycznym środkami przemysłowymi i innymi chemicznymi substancjami niebezpiecznymi, rozproszonymi na terenie i/lub na terenie szkoły), jeżeli czas dojścia skażonego obłoku powietrza przekracza 15 min.

d) Zagrożenie katastrofą budowlaną;

e) Zagrożenie wybuchem gazu spowodowane awarią instalacji;

f) inne

38.4 Każdy pracownik Szkoły, który zauważył sytuację/ zdarzenia zagrażające bezpieczeństwu placówki powinien niezwłocznie powiadomić o danym fakcie Dyrektora Szkoły.

38.5 Dyrektor po stwierdzeniu, że zaistniała sytuacja wymaga ewakuacji placówki

niezwłocznie zawiadamia:

- a) osoby znajdujące się w budynku
- b) odpowiednie jednostki ratunkowe (Straż Pożarna, Policja, Pogotowie)

38.6 Alarmując jednostki ratunkowe należy podać:

- a) dokładny adres obiektu
- b) nazwę obiektu
- c) rodzaj zagrożenia i jego miejsce
- d) numer telefonu, z którego się dzwoni
- e) dane osoby dzwoniącej

Uwaga! Słuchawkę należy odłożyć dopiero po otrzymaniu informacji, że jednostka przyjęła zgłoszenie.

38.7 Oczekując przyjazdu jednostek należy:

- a) wyznaczyć pilota dla nadjeżdżających jednostek
- b) przygotować drogi dojazdowe oraz dostęp do stanowisk

38.9 Alarmowanie o zagrożeniach odbywa się w ramach uruchomienia sygnału alarmowego. Sygnałem alarmowym w szkole jest 5 długich dzwonek z przerwami 3 sekundowymi. W przypadku braku prądu elektrycznego 5 gwizdków lub powiadomienie ustne **„Uwaga, zagrożenie! Proszę rozpocząć ewakuację”**

38.10 Przedszkolaki wychodzą swoim wyjściem (od wschodu), uczniowie mający zajęcia na parterze wyjściem od strony boiska szkolnego, natomiast uczniowie przebywający na piętrze wyjściem głównym.

38.11 W momencie ewakuacji pracownik obsługi otwiera wszystkie wyjścia ewakuacyjne.

38.12 Ewakuację z jadalni prowadzą nauczyciele w niej przebywający lub pracownicy kuchni.

38.13 Za ewakuację uczniów przebywających w salach lekcyjnych odpowiadają nauczyciele mający zajęcia z tymi uczniami. Ewakuacja odbywa się zgodnie z planami ewakuacji zamieszczonymi na korytarzach szkolnych.

38.14 Podczas alarmu ewakuacyjnego w czasie przerwy uczniowie ustawiają się parami pod salami, w których mają lekcje i opuszczają szkołę pod opieką dyżurujących nauczycieli.

38.15 Ewakuację należy prowadzić kolejno, począwszy od klas znajdujących się najbliższej wyznaczonej klatki schodowej.

38.16 Nauczyciele wyprowadzający uczniów, ustawiają ich w zorganizowaną grupę, którą prowadzi gospodarz klasy. Nauczyciel idzie ostatni, sprawdziwszy uprzednio, czy nikt nie pozostał w sali. Uwaga! Nauczyciel nie zamyka drzwi na klucz.

38.17 W czasie ewakuacji nauczyciele zabierają ze sobą dzienniki lekcyjne, nauczyciele przebywający w pokoju nauczycielskim zabierają dzienniki znajdujące się w pokoju bądź nauczyciel mający zajęcia w sali przyrodniczo-matematycznej.

38.18 Podczas ewakuacji szkołę pierwszy opuszcza dyrektor, który przyjmuje na boisku raport, ostatni budynek szkoły opuszcza koordynator ds bezpieczeństwa po uprzednim sprawdzeniu szkoły.

38.19 Po wyprowadzeniu uczniów z budynku na zewnątrz szkoły ustawiani są na boisku szkolnym. Nauczyciele zdają raport Dyrektorowi szkoły o stanie liczebnym ewakuowanych uczniów.

39. Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzanej paczki lub koperty oraz telefonu ostrzegającego przed niebezpieczeństwem.

39.1 W przypadku zauważenia podejrzanego pakunku, koperty, telefonu pod żadnym pozorem nie wolno opróżniać zawartości wszelkich podejrzanых przesyłek, nie przenosić paczki lub koperty; wdychać oparów, dotykać, sprawdzać smaku, przypatrywać się z bliska; zlekceważyć niebezpieczeństwa i zataić informacji.

39.2 Należy: zabezpieczyć teren, uniemożliwić dostęp uczniom; niezwłocznie powiadomić

dyrektora szkoły.

39.3 Dyrektor szkoły powiadamia policję i straż pożarną oraz podejmuje decyzję o ewentualnej ewakuacji szkoły.

40. Procedura postępowanie w czasie zagrożenia „bombowego” (przyjęcie zgłoszenia telefonicznego, znalezienie na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, przedmiotu niewiadomego pochodzenia).

40.1 Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub znalazła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły.

40.2 Dyrektor szkoły bądź wyznaczony nauczyciel zabezpieczenie miejsca, w którym znajduje się podejrzany przedmiot.

40.3 Dyrektor niezwłocznie powiadamia Policję lub Straż Pożarną.

40.4 Do czasu przybycia Policji akcją kieruje dyrektor szkoły.

40.5 Jeżeli zaistnieje taka konieczność dyrektor zarządza ewakuację.

40.6 Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, akcją kieruje Policja. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.

40.7 Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

41. Procedura postępowania w przypadku informacji o skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku), gdy nie nastąpiło skażenie placówki

41.1 Gdy nie nastąpiło skażenie placówki zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.

41.2 Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji, nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

42. Procedura postępowania w przypadku informacji o skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku), gdy nastąpiło skażenie placówki

42.1 Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów

42.2 Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.

42.3 Powiadomić administratora zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.

42.4 Natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby

42.5 Jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb

- 42.6 W obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.
- 42.7 W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń
- 42.8 Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
- 42.9 Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

43. Procedury postępowania, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań

- 43.1 Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy
- 43.2 Powiadomić kierownictwo szkoły
- 43.3 Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów
- 43.4 Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzaną substancji i nie wpuszczać do niego innych osób
- 43.5 Ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły
- 43.6 Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację, a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny
- 43.7 Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi .

Procedury zostały opracowane w oparciu o:

1. Bezpieczna szkoła. Zagrożenia i zalecane działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów . MEN, Warszawa 2017.